

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان حضرت علی (ع)

مراقبت از بیمار با لوله بینی - معده‌ای (آموزش به همراه بیماران)

تهیه کننده: مرجان ایزدی

کارشناس پرستاری

بهار ۱۳۹۴

ویرایش دوم پاییز ۹۸

لوله بینی معده‌ای لوله‌ای است که از طریق بینی در معده قرار داده شده و مواد غذایی از طریق آن مستقیماً وارد معده می‌شوند.

در چه بیمارانی تغذیه از راه لوله بینی معده‌ای استفاده می‌شود؟

۱. بیماران بی‌هوش
۲. کسانی که هوشیار هستند ولی قادر به خوردن و بلع غذا نیستند
۳. سوختگی‌های شدید ناحیه دهان و حلق
۴. سکته، پارکینسون، بیماری‌های اعصاب حرکتی

✓ برای گذاشتن لوله از طریق بینی در معده بهتر است از یک فرد متبحر کمک بگیرید. بیماران، درمانگاهها، و مراکز مراقبت های پرستاری خصوصی می‌توانند در این مورد به شما کمک کنند. این عمل فقط با دستور پزشک معالج قابل اجرا است.

شما به عنوان مراقب بیمار باید نحوه مراقبت از این لوله را یاد بگیرید پس به نکاتی که در ادامه آورده می‌شوند خوب توجه کنید:

۱. سوراخ‌های بینی بیمار را تمیز کنید.
۲. قبل از شروع تغذیه از راه لوله باید اطمینان حاصل کنید که لوله در محل مناسب خود قرار دارد جهت این امر مراحل زیر را انجام دهید:

الف: لوله را در محلی که به سرنگ متصل است طوری خم کنید که هوا از آن عبور نکند سپس سرنگ را از لوله جدا کرده ۵-۱۰ سی سی هوا به داخل لوله بفرستید با این کار اگر انتهای لوله به مخاط معده بیمار چسبیده باشد از آن جدا می‌شود.

ب: همانگونه که سرنگ و لوله به یکدیگر متصل هستند پیستون را به آرامی به عقب بکشید به مایعاتی که از درون معده بیمار وارد سرنگ میشوند خوب توجه کنید اگر محتویات درون سرنگ سبز رنگ بود و مقدار آن از حدود ۱۰-۱۵ سی سی تجاوز نکند نشانه این است که لوله در محل مناسب خود قرار دارد و شما می‌توانید با خیال راحت به دادن غذا ادامه دهید.

توجه: اگر نسبت به مناسب بودن محل لوله مشکوک هستید اصلاً تغذیه را شروع نکنید و هر چه سریعتر جهت تعویض یا تصحیح محل لوله به مراکز درمانی مراجعه کنید.

اضطراب، جابه جا شدن لوله، غذای نامناسب باعث تهوع و استفراغ در بیمار می شود.

نفخ

عفونت، سینوزیت، ایجاد فشار اضافی روی پره های بینی

توجه: در تمام موارد فوق سریعاً تغذیه بیمار را قطع کرده به پزشک مراجعه کنید.
منابع:

۱. پرستاری داخلی و جراحی برونر و سودارث
ویرایش دهم ۲۰۱۸

2. Patient teaching reference manual 2002

3: Peparing Patients for Tube Feeding at Home AJN2007

تایید کننده: دکتر خالو - متخصص بیهوشی
فوق تخصص مراقبتهای ویژه

✓ غذایی را که تهیه کرده اید به آرامی درون سرنگ بریزید، برای تسهیل ورود مواد غذایی از نیروی جاذبه زمین کمک بگیرید قبل از خالی شدن کامل سرنگ مجدداً مقداری از مواد غذایی را به درون آن بریزید، پس از پایان تغذیه مقداری آب ساده از طریق لوله به بیمار بدهید. قبل از خالی شدن کامل لوله انتهای آن را با دست دیگر خود محکم گرفته سرنگ را از لوله جدا کنید، برای شستن سرنگ و پیستون می توانید از شخص دیگری کمک بگیرید و سپس سرنگ را به لوله متصل کنید.

✓ از سریع دادن غذا به بیمار و پر شدن بیش از حد معده جلوگیری کنید. میزان غذای روزانه با دستور پزشک تعیین می گردد و هر ۴ ساعت یک بار به بیمار داده می شود.

مشکلات تغذیه با لوله بینی - معده ای:

اگر قبل و بعد از دادن غذا به بیمار مقداری آب از طریق لوله به بیمار ندهیم ذرات مواد غذایی و داروها به تدریج راه لوله را مسدود می کند و شما مجبور می شوید لوله را خارج کرده یک لوله جدید برای بیمار بگذارید.

3: لوله را با نوار چسب مستطیل شکلی که روی بینی و در امتداد آن روی لوله چسبانده ایدطوری در جای خود محکم کنید که از ایجاد فشار اضافی روی پره های بینی جلوگیری شود.

4: در صورت نیاز جهت تعویض لوله بینی-معده ای به مراکز درمانی مراجعه کنید.

غذاهایی که از طریق این لوله به بیمار داده میشود به صورت آماده در داروخانه ها موجود میباشد اما شما میتوانید با یک متخصص تغذیه صحبت کرده و این غذا را در منزل تهیه کنید و به بیمار خود بدهید.

انجام موارد زیر قبل از دادن غذا الزامی است:

غذا نیازی به گرم کردن ندارد سهمیه غذای هر وعده بیمار را ۲۰ دقیقه قبل از مصرف در دمای اتاق نگه دارید.

قبل از شروع تغذیه دستان خود را بشویید.

هنگام غذا دادن به بیمار با گذاشتن بالش، سر و پشت را به اندازه ۳۰ درجه بالا بیاورید. سر بیمار به یک طرف بچرخانید تا اگر در حین غذا دادن استفراغ کرد مواد غذایی از دهان او خارج شده و وارد ریه اش نشود. بعد از غذا دادن سر تخت بیمار باید به مدت ۳۰-۶۰ دقیقه بالا باشد.